

Vážení čtenáři,

Příštím číslem zahájíme desátý ročník měsíčníku Laissez Faire, který v téměř nezměněné podobě vychází od roku 1998.

Již více než dva roky publikujeme pravidelnou rubriku **Úřad na zrušení**. Dosud jsme zveřejnili profily 30 českých úřadů s celkovým počtem 28 tisíc byrokratů a ročním rozpočtem 68 miliard korun daňových poplatníků. Žádný námi zveřejněný úřad nezankl, zato řada z nich zbytněla. Např. CzechInvest posílil z 88 na 164 zaměstnanců, Státní zemědělský a intervenční fond zvýšil rozpočet z 13 na 28 miliard. Úřady na zrušení budeme zveřejňovat pravidelně i v dalších letech.

Vyčerpali jsme ale země západní Evropy, které nejsou členy Evropské unie. Rubriku **Nezávislé státy v Evropě** nahradí rubrika **Daňové ráje**, abychom dále ukazovali pozitivní příklady zemí, které se rozhodly jít cestou větší svobody a odměnou jim je vyšší prosperita. Tuto rubriku v lednovém čísle uvede článek **Dana Mitchella** „Morální obhajoba daňových rájů“.

Časopis Laissez Faire vychází v nákladu kolem dvou tisíc výtisků. Z toho přibližně dvě stě odebírají čtenáři-předplatitelé, kteří představují důležité jádro, bez kterého by časopis sotva mohl vycházet. Právě díky předplatitelům existuje tento unikátní časopis,

který obhajuje svobodu proti regulacím a státnímu paternalismu, časopis, který kromě předplatitelů pravidelně dostávají do rukou novináři, kteří mají vliv na postoje voličů, a členové parlamentu, kteří pak zvedáním své ruky o naší svobodě či nesvobodě dnes a denně přímo rozhodují. Zbýlý náklad je zdarma distribuován na vysokých školách – studenti představují skupinu, která se nejintenzivněji vzdělává a utváří si dlouhodobé postoje. Věříme, že jen dlouhodobou osvětou je možné dospět ke svobodnější společnosti.

Předplatné činí nezměněných 100 Kč a opět platí, že pokud na účet Laissez Faire pošlete větší částku, bude plně využita k vyššímu nákladu. Dobrovolná platba znamená důležitou podporu – každých 30 korun zaplacených navíc umožní po celý rok každý měsíc tisknout o 1 výtisk navíc! Návod k platbě předplatného najdete v rámečku uvnitř čísla.

Vánoce jsou svátky pohody v rodinném kruhu. Cukroví Vám asi zhořkne, až si přečtete článek **Miroslava Cvrčka** o evropské regulaci cukru. Jak ukazuje ve svém pravidelném Regulačním postřehu **Mojmír Hampl**, Vánoce jsou i svátky hromadného daňového úniku z daně darovací. Ať se Vám co nejlépe vydaří Váš letošní vánoční únik.

Petr Mach
editor Laissez Faire

NEZÁVISLÉ STÁTY V EVROPĚ

V této rubrice představujeme západoevropské země, které nejsou členy EU. Existenci nezávislých jurisdikcí považujeme za garanci svobody a prosperity v Evropě. Státy, na které se nevztahují daňové a jiné direktivy EU, mohou nízkým zdaněním a vysokou prosperitou dávat příklad ostatním zemím.

Grónskem končíme rubriku NEZÁVISLÉ STÁTY V EVROPĚ. Grónsko sice není geograficky vyložené v Evropě, ale inspirativní je minimálně v tom, že je dosud jedinou zemí, která vystoupila z Evropské unie (tehdy „Evropských společenství“).

GRÓNSKO

Rozloha: 2 miliony km²

Populace: 56 361

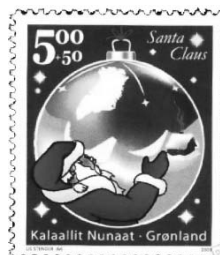
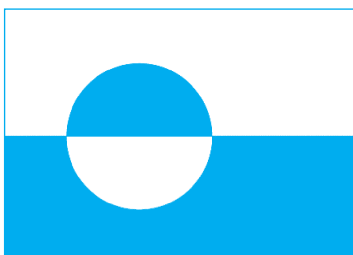
Státní zřízení: Samosprávné území uznávající dánskou královnu. Grónané volí 31členný jednokomorový parlament. Dánsko je zodpovědné za zahraniční vztahy a obranu.

HDP: 20 000 USD na hlavu

Inflace: 1,6 % (měna: dánská koruna)

Nezaměstnanost: 6 %

Daně: V Grónsku neexistuje DPH, dědické daně, daně z kapitálových výnosů ani daně z nemovitosti. Existuje jen rovná daň z příjmu ve výši 11 % nad nezdanitelným minimem 8000 dánských korun (sazbu a minimum určuje parlament každoročně při schvalování rozpočtu, který se sestavuje jako vyrovnaný). Kromě centrální sazby existují sazby určené jednotlivými obcemi, ty se pohybují v jednotlivých obcích od 19 do 29 %. Stát vybírá na daních od občanů celkem 32 % hrubého domácího produktu (oproti 49,5 % v Dánsku). Grónsko ale získává roční grant od dánské vlády ve výši 2,7 mld dánských korun (10 miliard CZK), za to, že nadále uznává dánskou králov-

nu za svoji panovnici. Dalších 32 milionů dánských korun dostává Grónsko od Dánské centrální banky jako podíl na zisku (odvozený od počtu obyvatel) za to, že používá dánskou korunu jako oficiální měnu a 288 milionů dostává od EU za licence k rybaření v Grónských

vodách. Díky těmto zahraničním transferům grónská vláda utráčí dvakrát tolik, co vybere na daních, a přitom hospodaří s přebytkem.

Zahraniční vztahy: Grónsko se stalo spolu s Dánskem jako dánské území členem Evropských společenství v roce 1973, přestože přes 70% voličů v Grónsku hlasovalo proti vstupu. Po té, co Grónsko získalo v roce 1979 samosprávný status, konalo se 23. února 1982 úspěšné referendum o vystoupení z ES. Následně členské země uzavřely dodatek k zakládající smlouvě, který stanoví, že se zakládající smlouva nevztahuje na Grónsko. Hlavním důvodem vystoupení bylo, že se Grónsko nechťelo dělit s EU o rybolovní práva ve svých vodách.

Zdroje: www.statgreen.gl/english/publ/yearbook, CIA Factbook

(Vy)pečené cukroví Evropské unie

MIROSLAV CVRČEK

V tomto vánočním čase, kdy miliony rodin v Čechách a na Moravě pečou cukroví, se sluší připomenout, jak svědomitě se o nás úředníci Evropské unie starají, pokud jde o cukr. Vstup do EU ukončil barbarský systém, kdy výroba cukru byla téměř ponechána silám trhu a byl konečně zaveden cukerní pořádek.

Kontrola řepy

Starost úředníků začíná u pěstitelů cukrové řepy. Těm Unie zaručuje minimální výkupní cenu, která se vstupem do EU vzrostla z necelého tisíce korun za tunu čisté hmotnosti na téměř 1500 Kč. K výrobci cukru by to ale nebylo fér, a tak i oni mají svoji intervenční cenu. Ta v přepočtu činila něco přes 18 Kč/kg. Za tuto cenu musel Státní zemědělský intervenční fond skoupiť veškerý cukr, který mu cukrovarníci nabídli. Díky výraznému zvýšení ceny cukrové řepy se ale cena cukru zvýšila mnohem více, a to chvilími až ke 26 Kč/kg. Na světových trzích, které v opatrovnictví Evropské unie nejsou, se cena cukru pohybuje mezi 6 a 7 Kč/kg. Před tímto cukrem, který byl vyroben jen tak bez dozoru viditelné ruky EU, nás chrání vysoké clo.

Tomu více, tomu má

Pokud by nařízení skončila tady, měla by EU tolik cukru, že by nevěděla, kam s ním. Protože nás úředníci přeci jen nechtějí cukrem přímo zavalit, každoročně rozdělují mezi členy EU kvóty na jeho výrobu. Členské státy pak národní kvótu rozdělí mezi domácí výrobce cukru. Ovšem jedna kvóta pro jeden stát by bylo příliš málo, a tak EU pro jistotu rozděljuje kvóty dvě. Kvóta A je určena pro spotřebu uvnitř Unie, kvóta B pak pro vývoz.

Jak EU může vyvážet cukr, jehož cena je čtyřikrát vyšší než cena světová? I s tím si úředníci EU poradí. Vyváží se totiž díky exportním dotacím. Zdrojem těchto dotací je „produkční dávka z vyrobeného cukru“, kterou z tržeb odvádějí Evropské unii výrobci cukru a pěstitelé řepy. Ovšem psát o jedné dávce by nebylo přesné. Je jich totiž víc. Nejprve cukrovarníci odvedou základní dávku ve výši 2% z intervenční ceny

cukru (z vyrobené kvóty A i B) a „B – dávku“ z množství cukru v rámci kvóty B (až 37,5% z intervenční ceny cukru vyprodukovaného na vývoz). Loni u nás činila základní dávka skoro 173 milionů Kč a B-dávka přes 91 milionů. Pak ještě EU může stanovit tzv. doplňkovou dávku, ta byla u nás loni 73 milionů Kč.

Tyto dávky u nás vybírá již zmíněný Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), který si podle nařízení EU 25% vybrané částky ponechává na krytí nákladů na výběr. Touto cestou se pak zbytek dávek průchodem přes Ministerstvo financí a Evropský zemědělský orientační a garanční fond vrací zpět cukrovarům v podobě dotací na vývoz cukru z kvóty B.

Z vyvezeného cukru se pak mohou radovat i spotřebitelé v chudších státech světa. Plakat mohou v důsledku evropské štedrnosti v těchto zemích pěstitelé cukrové třtiny a výrobci cukru, kteří poctivou práci nemohou subvencovanému eurocukru konkurovat.

Shrňme si tedy všechny „výhody“ popsaného systému. Pěstitelé cukrové řepy a výrobci cukru v EU mají díky minimálním cenám zajištěné tržby (pokud tedy na ně zbyla kvóta), obyvatelé Evropské unie mají spoustu drahého cukru, ti mimoevropští mají levný cukr a vysokou nezaměstnanost. A v neposlední řadě: úředníci mají spoustu práce s tím, aby toto celé dnes a denně zařídili.

Jaká je cena za tento úžasný vynález? Při roční spotřebě cukru v ČR kolem 460 tisíc tun a rozdílu světové a evropské ceny asi 14 Kč za kilogram je to téměř 6,5 miliardy korun.

Cukr po reformě

Jak známo, EU se rozhodla uvedený systém reformovat. Co to v pojetí EU se dozvíme v nařízení Rady č. 318/2006 o společné organizaci trhů v odvětví cukru: „Měly by být zavedeny nové **tržní nástroje řízené Komisí**. Za prvé by mělo být hospodářským subjektům v případě poklesu tržních cen pod referenční cenu bílého cukru umožněno, aby za podmínek, které stanoví Komise, využily režim soukromého sklado-

vání. Za druhé by Komise za účelem zachování strukturální rovnováhy trhů s cukrem na cenové úrovni blízké referenční ceně měla mít možnost rozhodnout o stažení cukru z trhu na dobu potřebnou k obnovení rovnováhy na trhu.“ Z tohoto odstavce by se mohlo zdát, že trh a tržní rovnováha jsou vynálezy Evropské komise...

Nebyla by to pořádná reforma, kdyby nedošlo ke změně používaných termínů. Tak například místo intervenční ceny cukru teď budeme mít cenu referenční. Referenční cena má udávat hranici, pod kterou by cena cukru neměla poklesnout. Rozdíl mezi starou intervenční cenou a novou referenční tedy žádný není, dokonce až do roku 2008 má být tato cena stejná jako dosud. Teprve potom má dojít k poklesu ze současných 631,9 EUR za tunu bílého cukru až na 404,4 EUR v hospodářském roce 2009/2010. Současně s tím by mělo dojít k poklesu minimální výkupní ceny cukrové řepy z letošních 32,86 EUR za tunu až na 26,29 EUR.

EU tedy i nadále bude podporovat nadprodukcí cukru minimálními cenami, to jí ale nebrání vyplácet podporu cukrovarníkům, kteří svoji výrobu omezí. Podnik vyrábějící cukr, který demontuje všechna svá zařízení, dostane 730 EUR na tunu kvóty, které se vzdá. Nejméně 10% této restrukturalizační podpory „případně pěstitelům cukrové řepy, cukrové třtiny a čekanky, kteří během období předcházejícího hospodářskému roku dodávali tyto produkty pro výrobu cukru nebo inulinového sirupu v rámci příslušné kvóty, které se podnik vzdal, a smluvním poskytovatelům strojů,“ nařídila Rada v nařízení č. 320/2006.

Britsko-francouzsko-německá společnost Eastern Sugar ČR neodolala nabídce Evropské komise na 75 milionů EUR, za něž jí (původně českou) kvótu prodala a výrobu zastavila. Tím jsme přišli o pětinu národní kvóty a cukr budeme dovážet třeba z oblastí polárního kruhu. EU už se o „tržní“ rovnováhu postará.

Autor je studentem VŠE a místopředsdou Ekonomického klubu MK.

Článek je pozměněnou verzí článku, který vyšel v časopise *Economix*

Čekají nás nové euroregulace – komisař chce zkusit pracovat

Evropská Komise rozhodla, že pošle úředníky na brigádu do členských zemí, aby tak získali zkušenosti ve firmách o velikosti do 250 zaměstnanců. „Sám půjdu mezi prvními“, prohlásil komisař Günter Verheugen. „Je to součástí naší iniciativy 'Lepší nařízení' a práce ve firmách nám pomůže vymyslet nové a lep-

ší regulace. Je to další ukáзка, jak je Komise odhodlána zvýšit zaměstnanost a hospodářský růst. Heslem dne je Akce a to tak, že Akce na všech úrovních!“, vysvětlil komisař nový projekt. [Tisková zpráva Komise IP/06/1510 ze 6.11.06] Do roku 2009 stráví týdenní brigádu ve firmách na 300 úředníků

Verheugenova Komisařství. Česká republika není na seznamu prvních deseti zemí, kam komisaři přijdou pracovat. Firmy mohou očekávat eurobrigádníky až ve druhém pololetí. Jisté je, že pokud nepřipraví firmy dokonalé potěmkinovské pracovní podmínky, mohou se těšit na nové a lepší regulace.

REGULAČNÍ POSTŘEHY

Po svátcích se potkáme – na berním úřadu

Každý zákon by měl mít kromě mnoha jiných jednu podstatnou dobrou vlastnost. Většina společností by normu chování, kterou zákon zavádí či vynucuje, měla přirozeně cítit. Jinak řečeno, dobrý zákon je (mimo jiné) ten, který porušuje pouze menšina, nebo dokonce výrazná menšina osob jím dotčených. Pokud zákon vědomě či nevědomě porušuje většina, či dokonce drtivá většina, je zákon bezcenný. Normou je v takovém případě chování většiny a zákon se stává zbytečným a okamžitě recyklovatelným kusem papíru, protože nemůže být rozumně vymáhán a sankcionován.

Jistě, při vzniku nových zákonů často dochází k situacím, kdy jsou zaváděny nové, přísnější či upravené normy chování, které v okamžiku jejich vzniku většina ještě nedodrží či na ně není zcela připravena. Ale i v tom případě by mělo platit, že parametry nové normy většina implicitně schvaluje, je připravena se jim přizpůsobit a vyžaduje proto na zákonodárcích, aby tyto změněné, upravené či zcela nové normy uvedli v život a tím prozatím implicitní normu chování přeměnili v explicitní.

Nenormální je pak ovšem stav, kdy právní řád obsahuje dlouhodobě či dokonce trvale takové normy chování, které většina nejen nedodrží, ale snad ani nemůže dodržovat, protože požadují jednání v rozporu s přirozeností člověka či zdravým rozumem. Takové normy chování jsou sice dlouhodobě většinou porušovány či spíše ignorovány, ovšem mají tu mučivou

vlastnost, že mohou být tu a tam ad hoc vynucovány, když se to právě u konkrétní osoby vynucujícímu aparátu hodí. To je ovšem také jejich největší nebezpečí.

Vezměme několik příkladů. Občanský zákoník například v části týkající se ochrany osobnosti tvrdí, že „obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby..smějí být pořizovány nebo použity jen s jejím svolením.“ Takže zapomeňte na fotografie a videozáznamy z dovolené, na nichž se v pozadí u konkrétní kulturní památky, poutního místa nebo hory pohybují i jiní turisté než členové vaší rodiny či vaši známí. Zeptali jste se těch nebohých cizích lidí, jestli se mohou nedobrovolně ocitnout na vaší fotografii či videokazetě? A zeptali jste se jich, zda tyto obrazové záznamy můžete posléze „použít“, tj. ukazovat je doma přátelům a známým? Ne? Tak jste zřejmě porušili zákon, aniž o tom víte. Podobně zřejmě všichni vrchní, kteří od hostů získávají spropitné v hotovosti, porušují zákon o dani z příjmů, pokud uvedené příjmy nezahrnou do svého daňového přiznání a nedodají. Chtěl bych vidět ty, kteří to dělají.

Nepříjemná daňová překvapení by však ale mohla potkat také třeba o svatbách, narozeninách, různých výročích či vánocích. Víte, že existuje darovací daň? A víte, že neplatí automatické pravidlo, že cokoli při příležitostech uvedených výše dostanete, je od daně osvobozeno? Například novomanžel, který při svatební hostině dostane od kamarádů, známých, kolegů z prá-

ce či jiných nečlenů širší rodiny dary nad 20.000 korun, měl by do 30 dnů podat přiznání k darovací dani. Stejně tak dávejte pozor na oslavy narozenin, křtiny a podobné příležitosti, protože od daně darovací je osvobozeno pouze „příležitostné bezúplatné nabytí movitého majetku či jiného majetkového prospěchu, jehož hodnota nepřesahuje 3000 Kč.“ V zákoně sice existuje obecná výjimka pro zdanění darů poskytnutých mezi přímými příbuznými a manžely ve výši 1 milion korun a pro dary poskytnuté v rámci širší rodiny (mezi sourozenci, strýci, tetami a synovci či neteřemi apod.) ve výši 60 000 korun a pro ostatní osoby v již zmíněné výši 20 000 korun, ale zákon hovoří o tom, že jde o osvobození u darů finančních a darů pro „osobní potřeby fyzické osoby“, přesný výklad tohoto pojmu zákon neobsahuje.

Takže hezké vánoce a s dárky a dary opatrně, pro jistotu s jejich seznamem, cenou a označením osoby darujícího navštivte po svátcích váš berní úřad. Jeden nikdy neví.

Mojmír Hampl
ekonom

mojmir.hampl@seznam.cz

Předplatné na rok 2007

Předplatné na rok 2007 uhradíte bankovním převodem na účet č. **1011153517/5500**.

Pokud raději platíte složenkou na poště, použijte přiloženou poštovní poukázku „A“.

Předplatné činí **100 Kč**. Pokud na účet Laissez Faire pošlete větší částku, bude plně využita k vyššímu nákladu, který bude distribuován na vysokých školách.

Variabilní, konstantní ani jiný symbol při bankovní platbě neuvádějte.

Poznáme vás podle jména vašeho účtu.

Pokud si budete časopis předplácet poprvé nebo v případě dotazů kontaktujte editora Petra Macha na telefonu 603228753.

Studujete VŠE?

zapište si

Evropská měnová integrace

Zdanění – teorie a politika

přednáší v jarním semestru

Ing. Petr Mach, PhD.

více na

www.petrmach.cz

ÚŘAD NA ZRUŠENÍ

V této rubrice představujeme úřady, které žijí z peněz daňových poplatníků a jejichž existence je zbytečná nebo dokonce škodlivá. Jsme přesvědčeni, že odstraňování zbytečných úřadů je jediná cesta k omezení korupce a účinná cesta ke snížení daňového břemene.

Výzkumný ústav živočišné výroby

Počet zaměstnanců: 296

Roční rozpočet: 200 milionů korun

Z toho na platy: 86 milionů korun

Činnost: Loni úřad uspořádal konference „Komfortní ustájení skotu“, „Welfare v chovu skotu“ a „Nové standardy EU při výrobě krmiv“. (Podobné konference pořádá i Ústav zemědělských a potravinářských informací – LF 2005/červen.) Spolu s dalšími obdobnými institucemi po Evropě se úřad podílí na mezinárodním výzkumném projektu „Integrace pohody zvířat do produkčního řetězce kvalitních potravin: od obav veřejnosti ke zlepšenému welfare a transparentní kvalitě“. Úřad zastupuje ČR v Evropském sdružení pro živočišnou výrobu, kam platíme příspěvek 200 tisíc ročně. Úřad rovněž funguje jako „ochránce genového zdroje“ – u vybraných chovatelů – kteří se dobrovolně zařadí do programu – kontroluje pomocí formulářů a občasnými návštěvami genovou čistotu a kvalitu chovu vybraných hospodářských zvířat – slepice, kapra, nutrie, králíka, koně, prasete, kozy a krávy.

Hodnocení: Pořádání konferencí o pohodlí zvířat za peníze daňových poplatníků je zbytečné. Genetickou kvalitu zvířat si hlídají sami chovatelé. Pokud existuje zájem na zakonzervování genetické kvality daných živočichů, dokážou to zajistit soukromoprávní instituce (jako je tomu např. u psů).

Verdikt: Úřad lze zrušit bez náhrady. Budovy a pozemky úřadu lze prodat za 400 milionů a na provozu lze ušetřit 200 milionů ročně.

www.petrmach.cz

kompletní archiv Laissez Faire
od r. 1998
fulltextové vyhledávání
ve stovkách článků

Laissez-Faire, měsíčník pro svobodu jednotlivce. Čte se [lese-fér]. Vydává: občanské sdružení Laissez Faire. Adresa: Bozděchova 8, 150 00 Praha 5. Tel.: 603 228 753, mach@cepin.cz. Redakční rada: Petr Mach, Tomáš Jirsa, Jaroslav Bachora, Dalibor Roháč. Internetový archiv: www.petrmach.cz. Číslo účtu: 1011153517/5500. Náměty, články, reakce, zájem o předplatné, zájem o inzerci uvádějte na výše uvedený kontakt. Registrace MK 8183. ISSN 1212-8597

WEB

ODS

KOZUSNIK.CZ

! WEB ZDARMA !

NAŠI
KLIENTI

WEBODS.CZ

ZDARMA JE URČEN VÝHRADNĚ PRO POLITIKY ODS!

Kontakt: Atestační středisko, a.s. | provozovatel služby KOZUSNIK.CZ | www.kozusnik.cz
Olga Vilímková | ředitelka projektu | tel.: 603 827 062 | vilimkova@kozusnik.cz